Verzuimprotocol Rivierenland

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Leerplicht, kwalificatieplicht en verzuim	6
3	Methodische aanpak schoolverzuim (MAS)	9
4	Vrijstellingen schoolbezoek	10
5	Monitoren thuiszitters	12
6	Doorstroompunt	13
7	AVG	16
Afkortingen		17
Adressenlijst		18
Informatieve websites		18
Bijlagen		20

1 Inleiding

Algemeen

Ieder kind heeft recht op onderwijs, maar is tegelijkertijd leerplichtig. Kinderen hebben onderwijs nodig om zich te ontwikkelen en te ontplooien. En om later meer kans te hebben op duurzaam werk.

Ieder kind is volledig leerplichtig vanaf de eerste schooldag van de maand na de vijfde verjaardag tot aan het einde van het schooljaar waarin de jongere 16 jaar wordt. Op de leerplicht volgt de kwalificatieplicht. De kwalificatieplicht geldt voor leerlingen van 16 tot 18 jaar. Een leerling met kwalificatieplicht gaat elke dag naar school of kiest voor een combinatie van werken en leren.

De verantwoordelijkheid voor het nakomen van de leer- en kwalificatieplicht ligt bij de ouder(s)/verzorger(s). Als de jongere 12 jaar of ouder is, is hij medeverantwoordelijk voor het bezoeken van een school.

Het Doorstroompunt volgt jongeren zonder startkwalificatie tot ze 27 jaar zijn. Het Doorstroompunt is er om voortijdige schooluitval bij jongeren te voorkomen en alle jongeren in Nederland een betere kans te geven op een baan. Zodra zij op school worden uitgeschreven en als de leerplicht is beëindigd, neemt het Doorstroompunt contact met hen op om te kijken of ze ondersteuning willen bij het zoeken naar nieuwe scholingsmogelijkheden. Gaan zij hier niet op in? Dan worden zij tot hun 27ste jaar jaarlijks benaderd door het Doorstroompunt, om te bekijken of het behalen van een startkwalificatie, dus terug naar school, mogelijk is.
Leerlingen van het VSO met uitstroomprofiel dagbesteding of arbeid die naar één van deze profielen zijn uitgestroomd en leerlingen van het praktijkonderwijs met getuigschrift, zijn vrijgesteld van de kwalificatieplicht. Voor deze jongeren is het vaak moeilijk een startkwalificatie te behalen.

Een startkwalificatie is behaald bij minimaal:
- Havo of VWO diploma
- MBO diploma niveau 2.

Doel van het protocol

De kortste weg voor jongeren naar een maximaal opleidingsniveau en daarmee een stabiele plek op de arbeidsmarkt, is het behalen van de startkwalificatie.
In de regio Rivierenland hebben scholen, gemeenten en andere partners zich met de ketenaanpak verbonden aan het voorkomen van het voortijdig van school gaan zonder startkwalificatie. Jongeren die regelmatig verzuimen hebben een grote kans om voortijdig schoolverlater te worden. Scholen en gemeenten hebben een belangrijke rol bij het terugdringen van schoolverzuim.
Met deze handreiking willen we inzichtelijk maken:
- wanneer er sprake is van (geoorloofd en ongeoorloofd) verzuim;
- wat scholen van gemeenten mogen verwachten;
- wat er van de scholen verwacht wordt;
- welke partners betrokken zijn;
- hoe de samenwerking is georganiseerd.

Dit protocol geeft formele afspraken verkort weer en biedt een praktische handreiking hoe leerplichtambtenaren, scholen, Doorstroompunt en ketenpartners samen tot terugdringen van het schoolverzuim kunnen komen.

We adviseren scholen om een intern verzuimprotocol op te stellen, met dit protocol als uitgangspunt. Daarin kan meer school specifiek worden beschreven wat er onder verzuim verstaan wordt, wat de acties zijn die de school onderneemt als er sprake is van verzuim, welke doelen de school wil bereiken met dit beleid en wie betrokken zijn bij de uitvoering van het beleid.

Verantwoordelijkheid school(bestuur)

In- en uitschrijven

Scholen zijn verplicht om alle mutaties in de in- en uitschrijving van leer- en kwalificatieplichtige leerlingen binnen 7 dagen te melden via ROD/DUO.
Redenen om een leerling uit te mogen schrijven zijn:

- de jongere wil stoppen, want hij/zij heeft een startkwalificatie behaald óf is 18 jaar of ouder
- een andere (nieuwe) school heeft schriftelijk verklaard aan de oude school de leerling in te schrijven (LPW, art. 10)
- ouders/verzorgers beroepen zich op een vrijstelling van inschrijvingsplicht (LPW art. 5 onder a, b, c, en 5a). Scholen mogen echter pas uitschrijven als de vrijstelling is afgegeven en niet op het moment dat ouders zich hierop beroepen.
- de leerplichtambtenaar heeft een vrijstelling afgegeven (LPW art. 3b en art. 15 van de LPW)
- een leerling is verhuisd naar het buitenland en is uitgeschreven uit de Basisregistratie Personen.
- een leerling heeft examen gedaan en het diploma behaald. De school voor voortgezet onderwijs moet tot 1 oktober actief op zoek gaan naar een vervolgopleiding als de leerling nog geen startkwalificatie heeft behaald en zich nog niet heeft ingeschreven voor een vervolgopleiding.

Verzuimregistratie

Goede handhaving van schoolverzuim is alleen mogelijk wanneer scholen tijdig en correct melden. Scholen zijn in principe zelf verantwoordelijk voor het voorkomen en stoppen van verzuim. De administratie moet zo zijn ingericht dat verzuim snel wordt gesignaleerd. De procedures moeten op school bekend zijn, zodat gesignaleerd verzuim op schoolniveau kan worden aangepakt. Veel scholen hebben hun verzuimbeleid vertaald in een intern verzuimprotocol, waarin afspraken over verzuim zijn vastgelegd. Een adequaat verzuimbeleid is gericht op preventie en controle en de verplichting tot ondersteuning bij het zoeken naar ander (passend) onderwijs. Het toezicht en de handhaving op het naleven van de Leerplichtwet door scholen is een taak van de Inspectie van het Onderwijs. Als een school de wet overtreedt, kan de Inspectie aan de school een bestuurlijke boete opleggen.

De leerplichtambtenaren blijven wel een signaalfunctie naar de Inspectie van het Onderwijs houden, met onder meer controle op de administratie.

Melden van verzuim

Sinds 1 januari 2026 zijn alle po-, vo- en mbo-instellingen verplicht om het verzuim van deelnemers tot 27 jaar te melden via het Digitaal Verzuimloket van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Onderwijsinstellingen melden hun verzuimgegevens binnen een week bij dit verzuimloket. Het verzuimloket stelt vervolgens automatisch de woongemeente van de verzuimende leerling (Doorstroompunt/Leerplicht) op de hoogte.

2 Leerplicht, kwalificatieplicht en verzuim

Leerplicht (5 tot 16 jaar)

Leerplicht is de verplichting voor de ouder(s)/verzorger(s) om er voor te zorgen dat het kind/de jongere ingeschreven staat op een school en deze geregeld bezoekt. De leerplicht begint op de eerste schooldag van de maand die volgt op de maand waarin het kind 5 is geworden.
De leerplicht eindigt op één van de volgende momenten:

- aan het einde van het schooljaar waarin de jongere 16 jaar is geworden;
- aan het einde van het 12e schooljaar. Een schooljaar loopt van 1 augustus tot en met 31 juli.

Kwalificatieplicht (tot 18 jaar)

Na het laatste schooljaar van de leerplicht begint de kwalificatieplicht voor jongeren die nog geen startkwalificatie hebben behaald. Een startkwalificatie is een havo-, vwo-, of mbo-diploma (uitgezonderd niveau 1). De overheid ziet dit niveau als minimumvereiste voor een goede participatie in de maatschappij. Met de kwalificatieplicht wordt de leerplicht verlengd tot de dag dat de jongere een startkwalificatie heeft gehaald, of tot de dag dat de jongere 18 jaar wordt. De kwalificatieplicht verplicht alle jongeren een volledig onderwijsprogramma te volgen. Dit betekent niet altijd 5 dagen per week in de schoolbanken; het is ook mogelijk om met combinaties van leren en werken aan de kwalificatieplicht te voldoen, zoals een beroepsbegeleidende leerweg in het mbo. Jongeren die geïndiceerd zijn als zeer moeilijk lerende kinderen, of meervoudig gehandicapte kinderen, zijn vrijgesteld van de kwalificatieplicht. Voor hen is het vaak onmogelijk hun startkwalificatie te behalen. Leerlingen van het praktijkonderwijs of het voortgezet speciaal onderwijs met uitstroomprofiel dagbesteding of arbeid zijn ook vrijgesteld van de kwalificatieplicht.

Overbruggingstrajecten 16/17 jarige jongeren

Als een kwalificatieplichtige jongere (16 of 17 jaar) vastloopt in het onderwijs, begint de zoektocht naar een alternatief. Een nieuwe start bij een andere opleiding blijkt dan niet altijd haalbaar op korte termijn. Er volgen trajecten op school zoals een heroriëntatietraject, of begeleidings-/oriëntatietrajecten. Soms is er ook sprake van verzuim en dan is de leerplichtambtenaar wel betrokken.

Verzuim

Onder schoolverzuim wordt verstaan: afwezigheid van leerlingen tijdens de vastgestelde (les)uren en lesdagen van het schoolrooster (Artikel 4c lid 2). Dit protocol richt zich op ongeoorloofd schoolverzuim, in de vorm van relatief verzuim (3.2).

Absoluut verzuim

Een leerplichtige jongere staat niet ingeschreven bij een school of onderwijsinstelling terwijl hij niet is vrijgesteld.

Relatief verzuim

Een leerling staat wel ingeschreven op een school, maar is zonder geldige reden afwezig tijdens les- of praktijktijd. Scholen zijn volgens de Leerplichtwet verplicht om dit ongeoorloofd relatief verzuim te melden.

Relatief verzuim is onder te verdelen in:

- wettelijk relatief verzuim
- langdurig relatief verzuim
- luxe verzuim
- overig verzuim

Let op: de school meldt de afwezigheid meteen (binnen 5 werkdagen).

a) Wettelijk relatief verzuim (16 uur in 4 weken)
Ongeoorloofde afwezigheid van minimaal 16 uur in een periode van 4 aaneengesloten schoolweken. Dit moet gemeld worden: school voert de melding ’16 uur in 4 weken’ (DUO) in. De begindatum is de eerste verzuimdag en de einddatum is de dag waarop de 16 uur is bereikt.

Vervolgmeldingen bij aanhoudend verzuim
De dag na de einddatum van de 1e melding begint u opnieuw te tellen. Elke keer dat de leerling opnieuw 16 uur verzuimd heeft in een periode van 4 aaneengesloten schoolweken, moet u een nieuwe melding ’16 uur in 4 weken’ doorgeven.
Blijft een leerling aansluitend op de 1e verzuimmelding continu afwezig en overschrijdt hij daardoor meerdere keren per week de 16 uur? In dat geval mag u 1 melding per 7 kalenderdagen doorgeven, in plaats van elke 16 uur. Gebruik hiervoor ook de verzuimsoort ’16 uur in 4 weken’. De begindatum is altijd de 1e dag na de einddatum van de vorige melding. De einddatum is 7 dagen daarna.

‘Slim’ verzuim
Een leerling die continu verzuimt, maar bijvoorbeeld op 32 uur verzuim 1 of 2 uur aanwezig is om een melding te voorkomen, moet ook in beeld blijven.
U moet een melding opvoeren, op dezelfde manier als aanhoudend verzuim.

b) Langdurig relatief verzuim (LRV)
Continu afwezigheid van minimaal 4 aaneengesloten schoolweken (28 kalenderdagen).
Dan moet de school een melding Langdurig Relatief Verzuim (LRV) doorgeven in plaats van een wekelijkse melding van verzuimsoort ‘16 uur in 4 weken’. De begindatum van de LRV-melding is de eerstvolgende dag na de einddatum van de laatste melding van '16 uur in 4 weken’.
De school registreert pas een einddatum als de leerling weer naar school gaat of wordt uitgeschreven. Is de leerling zonder startkwalificatie tussen 18 en 27 jaar, dan moet de school DSP-melding doorgeven.

c) Luxe verzuim
(Doorgaans) voorafgaand aan een schoolvakantie voor extra vakantie. Het eigen belang (voor vakantie) van ouder(s) of leerling prevaleert op dat van het schoolbezoek. Ook dit verzuim moet via DUO gemeld worden, mits daar geen toestemming voor gegeven is. Bij geconstateerd luxeverzuim kan een proces-verbaal worden opgemaakt.

d) Overig verzuim
Verzuim minder dan 16 uur in 4 weken, maar minstens 1 uur ongeoorloofd schoolverzuim en/of 1 keer te laat komen, dat bijvoorbeeld samenhangt met achterliggende problematiek (zorg) en/of twijfelachtig geoorloofd schoolverzuim, mag de school, na overleg met de leerplichtambtenaar, melden onder ‘overig verzuim’. De verzuimmelding geeft een wettelijke basis om persoonsgegevens te delen, zodat de leerplichtambtenaar de school vanuit de maatschappelijke zorgtaak* kan ondersteunen.

- Twijfelt de school of het verzuim van een leerling gemeld moet worden?
  Raadpleeg de verzuimkaart en/of neem contact op met de leerplichtambtenaar in de gemeente waar de leerling woont.

- Is er (nog) geen sprake van wettelijk ongeoorloofd schoolverzuim en/of heeft de school zorgen over geoorloofd verzuim?

Neem contact op met de leerplichtambtenaar in de gemeente waar de leerling woont. De leerplichtambtenaar kan de school dan adviseren over de te ondernemen vervolgstap(pen), bijvoorbeeld het doen van een DUO-melding.

*de maatschappelijke zorgtaak:
Als er géén sprake is van ongeoorloofd schoolverzuim, maar wel van vaag en/of twijfelachtig geoorloofd verzuim, neem dan contact op met de leerplichtambtenaar vanuit zijn/haar maatschappelijke zorgtaak. De leerplichtambtenaar werkt ook preventief om schoolverzuim en voortijdig schooluitval te voorkomen. Hij/zij is vaak partner in het (zorg)netwerk dat preventief samenwerkt om schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten te voorkomen. Binnen deze maatschappelijke zorgtaak draagt de leerplichtambtenaar bij aan het bevorderen van de ontwikkelingskansen van jongeren en maakt zich sterk voor het recht op onderwijs.
Hoe eerder de leerplichtambtenaar betrokken is, hoe sneller de problemen kunnen worden aangepakt.

3. Methodische aanpak schoolverzuim (MAS)

De Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) is ontwikkeld door Halt, het Openbaar Ministerie, de Raad voor de Kinderbescherming en Ingrado om (langdurige) schooluitval te voorkomen.
Met de MAS verschuift de nadruk van strafrechtelijke aanpak naar vroegtijdige inzet van jeugdhulp bij de aanpak van schoolverzuim. De MAS zorgt door een eenduidige aanpak én duidelijkheid over wie wat wanneer doet, opdat er snel stappen worden gezet in de aanpak van schoolverzuim.

De MAS beschrijft in een stappenplan 4 routes bij meldingen van ongeoorloofd verzuim:

- vrijwillige jeugdhulp
- Halt-interventie
- dwang in civielrechtelijk kader
- dwang in strafrechtelijk kader

Bij verzuim met achterliggende problematiek staat de inzet van jeugdhulp voorop.

De aanpak van schoolverzuim begint op school met een zorgvuldige registratie en verzuimaanpak. Nadat de school het verzuim bij DUO heeft gemeld, treedt de MAS in werking.

Voor de meest recente MAS, zie MAS folder voor scholen:
https://ingrado-backend-productions.ams3.digitalceanspaces/uploads/methodische-aanpak-schoolverzuim-mas-april.2026-863ab.pdf

4 Vrijstellingen schoolbezoek

Voor de vrijstellingen van geregeld schoolbezoek, verwijzen wij u naar de Leerplichtwet artikel 11.
De meest voorkomende vrijstellingen lichten we hieronder toe:

Ziekte

Ziekteverzuim is geoorloofd verzuim. De school meldt dit niet bij leerplicht. Het is de taak van school om leerlingen met zorgwekkend ziekteverzuim zo snel mogelijk in begeleiding te laten nemen door de jeugdarts om de oorzaak van de ziekmelding(en) te achterhalen. Tijdens het onderzoek kan blijken dat er geen sprake is van ziekte en kan het verzuim ongeoorloofd blijken te zijn. Na overleg met de leerplichtambtenaar kan de school dan 'overig verzuim' melden.

Als leerling en/of ouders geen medewerking verlenen aan het onderzoek van de jeugdarts, dan ontstaat er verwijtbare afwezigheid die als ongeoorloofd verzuim geldt. De school kan de afwezigheid melden via DUO als 'overig verzuim'. Vanaf dat moment is er een zogeheten omgekeerde bewijslast: ouders moeten de ziekte van hun kind onderbouwen met bewijs van een onafhankelijk deskundige.

Schorsing en verwijdering

Als een school een leerling langer dan een dag schorst, dan moet een school dat melden bij de Inspectie van Onderwijs. Een leerling mag voor maximaal 5 schooldagen worden geschorst, ook als het voornemen bestaat om de leerling van school te verwijderen of als er oplossing wordt gezocht binnen de school.
Bij verwijdering van een leerling dient de school de leerplichtambtenaar in te lichten.

Plichten voortvloeiend uit godsdienst of levensovertuiging

De vrijstelling geldt voor dagen waarop de plicht vervuld moet worden. In de meeste gevallen betreft dit 1 dag.

School gesloten

Als bij of op grond van algemeen verbindende voorschriften het bezoeken van de school/instelling is verboden (bijv. door corona maatregelen).

Vrijstelling schoolbezoek

Specifieke aard van het beroep (art. 11 onder f LPW)

In zeldzame gevallen kan een leerling eenmaal vrijstelling van geregeld schoolbezoek krijgen (maximaal 10 dagen per schooljaar) om buiten de schoolvakanties op vakantie te gaan door het specifieke beroep van één van de ouders. Dit verlof kan geen betrekking hebben op de eerste 2 lesweken van het schooljaar. Voor een kwalificatieplichtige jongere kan slechts verlof worden verleend voor een evenredig deel van het aantal dagen dat deze verplicht is onderwijs te volgen. Het hoofd van de school of instelling kan hiervoor verlof verlenen.

Bij het begrip 'specifieke aard van het beroep' moet voornamelijk worden gedacht aan seizoensgebonden werkzaamheden, respectievelijk werk in bedrijfstakken die een piekdrukte kennen. Hierdoor wordt het voor het gezin feitelijk onmogelijk om in die periode een vakantie op te nemen. De ouders/verzorgers moeten aantonen dat een vakantie in alle schoolvakanties tot onoverkomelijke bedrijfseconomische problemen zal leiden. Slechts het gegeven dat tijdens de schoolvakanties een belangrijk deel van de omzet wordt behaald, is onvoldoende.

Gewichtige omstandigheden (art. 11 onder g LPW)
In bepaalde gevallen kan een leerling verlof krijgen, voor maximaal 10 schooldagen per schooljaar. Dit moet schriftelijk aangevraagd worden bij het hoofd van de school. School moet de aanvraag schriftelijk toekennen of afwijzen. De aanvraag moet voorzien zijn van achterliggende bewijsstukken. Het gaat hier om zogeheten 'andere gewichtige omstandigheden'. Dit zijn omstandigheden die buiten de wil of invloedsfeer van de ouders of leerling zijn gelegen. Bij het overstijgen van de 10 dagen, moet het hoofd/de directie van de school de aanvraag voorleggen aan de leerplichtambtenaar. Deze kent de aanvraag toe of wijst deze af.

Huwelijk
Voor afwezigheid door een huwelijk of uitvaart moet het schoolhoofd vooraf toestemming geven.
Bij een huwelijk van bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad: in Nederland maximaal 2 schooldagen indien er ver gereisd moet worden, anders maximaal 1 dag, in het buitenland maximaal 5 schooldagen.
Soort bewijs: trouwkaart (indien twijfelachtig kopie trouwakte).

Begrafenis
Bij overlijden van bloed- of aanverwant:
- in de eerste graad maximaal 5 schooldagen
- in de tweede graad maximaal 2 schooldagen
- in de derde en vierde graad maximaal 1 schooldag
- in het buitenland: eerste tot en met vierde graad maximaal 5 schooldagen.

Soort bewijs: rouwkaart (indien twijfelachtig akte van overlijden).

Overig
- Bij 25, 40 of 50 jarig ambtsjubileum en het 12 1/2, 25, 40, 50 en 60 jarig huwelijksjubileum van ouder(s)/verzorger(s) of grootouders: maximaal 1 schooldag;
- Voor verhuizing: maximaal 1 schooldag;
- Bij ernstige levensbedreigende ziekte zonder uitzicht op herstel van bloed- of aanverwant tot en met de derde graad: maximaal 10 dagen.
  Soort bewijs: doktersverklaring waar ernstige ziekte uit blijkt;
- Voor het voldoen aan wettelijke verplichtingen, voor zover dit niet buiten de lesuren kan: maximaal 10 dagen;
- Voor andere, naar het oordeel van de directeur/leerplichtambtenaar gewichtige omstandigheden, maar geen vakantieverlof: maximaal 10 dagen.

In de volgende gevallen wordt in ieder geval geen extra verlof gegeven:
- familiebezoek in het buitenland
- goedkope tickets in het laagseizoen
- omdat tickets al gekocht zijn of omdat er geen tickets meer zijn in de vakantieperiode
- vakantiespreiding
- verlof voor een kind, omdat andere kinderen uit het gezin al of nog vrij zijn
- eerder vertrek of latere terugkomst in verband met verkeersdrukte
- samen reizen/in konvooi rijden door bijvoorbeeld de Balkan
- kroonjaren
- sabbatical
- wereldreis/verre reis.

➢ Twijfel of de aanvraag art. 11 onder f of onder g voldoet aan de Leerplichtwet? Raadpleeg de leerplichtambtenaar in de gemeente waar de leerling woont.

5 Monitoren thuiszitters

Onder thuiszitters verstaan wij: leerlingen die ingeschreven zijn op school, maar langer dan 4 weken thuiszitten.

Thuiszitters zijn kinderen en jongeren die zonder onderwijs thuis zitten omdat hun problematiek deelname in een reguliere dan wel speciale onderwijssetting onmogelijk maakt. Het recht op onderwijs en het recht op ontwikkeling van deze kinderen zijn hier in het geding. Het blijkt dat bij het overgrote deel van de kinderen die thuiszitten meerdere van onderstaande problemen tegelijk spelen:

- psychiatrische problemen: (vermoedens van) angsten, fobieën, psychische problematiek, psychiatrische stoornis
- gedragsproblemen: problematisch gedrag naar anderen (oppositioneel)
- wachten op opvang: de opnemende instelling is niet in staat direct actie te ondernemen
- bureaucratie: regels en procedures waarbij geen rekening gehouden wordt met de problematiek van de jongere
- thuisproblematiek: ontbreken van structuur, onvoldoende houvast, onrust, gebroken gezin, ouders met psychiatrische stoornis.

Daarnaast blijkt de overgang van primair onderwijs (po) naar voortgezet onderwijs (vo) een risico op thuiszitten met zich mee te brengen. Dit komt bijvoorbeeld doordat een leerling in het voortgezet onderwijs te maken krijgt met (vak)docenten in plaats van een groepsleerkracht. Dit is voor sommige leerlingen een grote overgang. Ook is de schaal van een vo-school groter.

Ook thuiszitters hebben recht op onderwijs en op ontwikkeling. Daarom wordt van de school verwacht dat er wel onderwijs wordt aangeboden. Voor een concrete aanpak voor (dreigend) thuiszitten, zie de link naar ‘routekaart passend onderwijs’ op bladzijde 17.

6 Doorstroompunt

De Doorstroompunt-wetgeving is niet vastgelegd in een aparte onderwijswet, maar ondergebracht in een aantal artikelen in de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO), de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB) en de Wet op de expertise centra (WEC).

Daarin is vastgelegd dat:

1 Er sprake is van voortijdig schoolverlaten als:
- een jongere nog geen 27 is én
- hij/zij geen diploma van het vwo, de havo of niveau 2 van het mbo heeft én
- hij/zij tenminste 4 weken zonder geldige reden het onderwijs niet meer heeft gevolgd of
- hij/zij bij de school wordt uitgeschreven of van school wordt verwijderd.

2 Het bevoegd gezag van de school verplicht is:
- deelnemers die niet meer leerplichtig zijn (ouder dan 18, jonger dan 27) en nog geen startkwalificatie hebben te melden bij het digitale loket van DUO wanneer er sprake is van voortijdig schoolverlaten.

3 De gemeente verantwoordelijk is voor:
- maken van afspraken met scholen voor voortgezet onderwijs, onderwijsinstellingen voor mbo, en andere instellingen en organisaties die te maken hebben met voortijdig schoolverlaten over de inzet en verantwoordelijkheid bij het voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten;
- zorgdragen voor een regionaal netwerk van die scholen, instellingen en organisaties;
- organiseren en coördineren van de meldingen van voortijdig schoolverlaten, het registeren van deze meldingen en doorverwijzen naar onderwijs en arbeidsmarkt.

Uit deze doelstelling vloeien onderstaande taken voor het Doorstroompunt voort:
- Melding en registratie: het bevorderen van een sluitende melding van vsv'ers door scholen, onderwijsinstellingen en DUO en zorgdragen voor een goede registratie van vsv'ers;
- Regie: initiëren en onderhouden van een gezamenlijke aanpak door het afstemmen van de activiteiten van de zogenoemde vsv-ketenpartners, gericht op een sluitende aanpak van vsv'ers. Ketenpartners zijn de (samenwerkingsverbanden van) scholen voor voortgezet en middelbaar onderwijs, UWV, Werkzaak, afdeling Sociale Zaken van de gemeenten en de (jeugd)zorgsector;
- vsv-ketenpartners, gericht op een sluitende aanpak van vsv'ers. Ketenpartners zijn de (samenwerkingsverbanden van) scholen voor voortgezet en middelbaar onderwijs, UWV, Werkzaak, afdeling Sociale Zaken van de gemeenten en de (jeugd)zorgsector;
- Case management en monitoring: realiseren van trajectbegeleiding van en coördineren van hulpverlening aan vsv'ers, gericht op (her)plaatsing in onderwijs, leer/werktrajecten en/of zorg. Onderdeel hiervan is het monitoren en bewaken van de trajecten en het registreren van herplaatsingen.

Melden van een deelnemer tussen de 18-27 jaar bij het digitale loket van DUO

De directie/het bestuur van de onderwijsinstelling is verplicht degene te melden:

- op wie de Leerplichtwet niet meer van toepassing is en die de leeftijd van 27 jaar nog niet heeft bereikt én
- die niet in het bezit is van een startkwalificatie én
- het onderwijs aan de school/instelling in een aaneengesloten periode van ten minste 4 weken zonder geldige reden niet meer volgt, of
- bij de school/instelling wordt in-/uitgeschreven of van de school/instelling wordt verwijderd
- als de deelnemer na een afgesloten DUO-melding opnieuw minimaal 4 aaneengesloten schoolweken continu afwezig is, opnieuw Doorstroompunt-melding.

Het streven is dat in de regio Rivierenland tussentijds geen deelnemers uitgeschreven worden zonder exitgesprek, tenzij de deelnemer hier nadrukkelijk vanaf ziet. Wanneer daar aanleiding toe is, wordt het Doorstroompunt bij het exitgesprek uitgenodigd (warme overdracht). Een Doorstroompunt traject zou direct opgestart kunnen worden.

Melden afwezigheid deelnemer

Als een deelnemer van 18 of ouder langer dan 5 weken ongeoorloofd afwezig is, heeft dat gevolgen voor studiefinanciering en de tegemoetkoming scholieren. De toelage wordt dan omgezet in een lening. Dit geldt alleen voor vo-leerlingen die een tegemoetkoming krijgen en voor mbo-studenten die studiefinanciering krijgen voor een voltijds beroepsopleiding (bol) op niveau 1 of niveau 2. De afwezigheid wordt gemeld met het formulier Melding afwezigheid leerling of student. Deze melding staat los van de verzuimmelding die in het DUO verzuimregister wordt gedaan (zie https://duo.nl/zakelijk/verzuim/verzuim/melding-doorgeven.jsp).

Preventieve meldingen 18+

Op de meeste vo- en mbo-scholen binnen en buiten de regio Rivierenland wordt de maximale termijn aangehouden van 16 lesuren verzuim binnen 4 lesweken. Daarna volgt een melding bij DUO. Het Doorstroompunt Regio Rivierenland ondersteunt deze preventieve aanpak en nodigt deze jongeren zo mogelijk uit voor een gesprek op school of op kantoor. Het Doorstroompunt Regio Rivierenland is regelmatig aanwezig op ROC Rivor, Yuverta MBO en op het Koning Willem I College, met het doel zichtbaar te zijn voor de studenten en (onderwijs)personeel.

Jongeren in een kwetsbare positie

Op 1 januari 2019 is de Wet regionale samenwerking voortijdig schoolverlaten en jongeren in een kwetsbare positie in werking getreden. Met deze wet is de doelgroep van het Doorstroompunt uitgebreid. Om de doelgroep goed te kunnen bedienen, heeft het Doorstroompunt extra informatie nodig.
Het gaat om informatie over de uitstroomprofielen dagbesteding en arbeidsmarkt voor het PRO en VSO (vanaf 16 jaar), naast het uitstroomprofiel vervolgonderwijs dat het Doorstroompunt al ontving. Daarnaast gaat het om informatie over werk en inkomen (SUWI- gegevens) voor de 16-27 jarigen uit pro en vso. Hierdoor is voor de volledige Doorstroompunt-doelgroep informatie beschikbaar over of iemand werk heeft of niet. Bovengenoemde wet maakt het mogelijk dat deze extra informatie aan de Doorstroompunt-regio's geleverd mag worden.

Het wetsvoorstel van school naar duurzaam werk is in een vergevorderd stadium: ingangsdatum staat op 1 januari 2026.

Wat houdt het wetsvoorstel in?

Het wetsvoorstel bestaat uit 4 samenhangende maatregelen:

1. Scholen bieden aanvullende loopbaanbegeleiding tijdens het onderwijs en na diplomering, gericht op de overgang naar vervolgonderwijs of werk;
2. Doorstroompunten bieden jongeren zonder startkwalificatie tot 27 jaar begeleiding terug naar school of naar werk;
3. Gemeenten bieden jongeren tot 27 jaar meer preventieve en passende ondersteuning terug naar school, naar werk of een combinatie van beide;
4. Partijen werken verplicht samen in een aanvullend regionaal programma.

7 AVG

De Europese privacy verordening, de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), is per 25 mei 2018 van toepassing. Transparantie en verantwoording zijn belangrijke uitgangspunten in de AVG. Persoonsgegevens kunnen alleen worden verzameld onder strikte voorwaarden en voor een legitiem doel. De belangen van jongeren worden in de AVG apart benoemd en sterker beschermd. Voor deze kwetsbare groep is ouderlijke toestemming vereist voor de verwerking van persoonsgegevens als er geen wettelijke grondslag is (tot 16 jaar). Vanuit wettelijke taak van leerplichtambtenaar is deze grondslag er wel, dus is geen toestemming van ouders nodig.

Deelname aan een ZAT/MDO

Deelname aan ZAT/MDO mag. Als er geen sprake is van schoolverzuim én een DUO-melding, dan kunnen de gegevens van de besproken jongeren en de informatie uit deze bespreking niet worden vastgelegd in het leerplichtadministratiesysteem. Er is dan namelijk geen ongeoorloofd schoolverzuim en daarmee geen wettelijke grond.

Afkortingen

DSC	-	Doorstroomcoach
DSP	-	Doorstroompunt
DUO	-	Dienst Uitvoering Onderwijs
GGD	-	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
HALT	-	Het Alternatief
HAVO	-	Hoger algemeen voortgezet onderwijs
LPA	-	Leerplichtambtenaar
LPW	-	Leerplichtwet
MAS	-	Methodische Aanpak Schoolverzuim
MBO	-	Middelbaar beroepsonderwijs
MDO	-	Multidisciplinair overleg
PO	-	Primair onderwijs
PRO	-	Praktijk onderwijs
ROC	-	Regionaal Opleidingscentrum
ROD	-	Register Onderwijsdeelnemers
SBO	-	Speciaal basisonderwijs
SO	-	Speciaal onderwijs
SUWI	-	Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen
SWV	-	Samenwerkingsverband
UWV	-	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VO	-	Voortgezet Onderwijs
VSO	-	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VSV	-	Voortijdig School Verlaten
VWO	-	Voorbereidend wetenschappelijk onderwijs
WPO	-	Wet op het primair onderwijs
WVO	-	Wet op het voortgezet onderwijs
WEB	-	Wet educatie en beroepsonderwijs
WEC	-	Wet op de expertise centra
ZAT	-	Zorg- en adviesteam

Adressenlijst

Leerplichtambtenaren

Culemborg

Dhr. N. van de Wiel 06 31 63 26 75
N.van.de.Wiel@Culemborg.nl

Maasdriel

Mevr. H. El Hammouchi 0418 140418
h.elhammouchi@maasdriel.nl

Mevr. E. Kamphuis 0418 140418
e.kamphuis@maasdriel.nl

Tiel

Mevr. J. van den Boom 06 11 62 95 49
jvdboom@tiel.nl

Mevr. S. Deniz- Reuvers 06 15 17 95 34
sdeniz@tiel.nl

Mbo
Mevr. M. Vedder 06 43 28 43 74
mvedder@tiel.nl

Administratie
Mevr. M. Bouwhuis 0344-637152
leerplicht@tiel.nl

Leerplichtambtenaren Regio Rivierenland

Mbo voor gemeenten Buren, Neder-Betuwe, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel

Dhr. J. van Heel 06 48 11 80 81
jvanheel@regiorivierenland.nl
(ROC Nijmegen/ Rijn IJssel en ROC Rivor)

Mevr. L. Grotenhuis 06 11 73 69 65
lgrotenhuis@regiorivierenland.nl
(Overige Mbo's)

Po/v(s)o Buren
Mevr. C. Nadimi 06 29 48 28 22
cnadimi@regiorivierenland.nl

Informatieve websites:

MAS folder voor scholen:
https://ingrado-backend-productions.ams3.digitalceanspaces/uploads/methodische-aanpak-schoolverzuim-mas-april.2026-863ab.pdf

Beslisboom DUO:
https://duo.nl/zakelijk/images/beslisboom-verzuim.pdf

routekaart passend onderwijs:
https://ingrado.nl/kennisbank/items/instrumenten-en-handreikingen-thuiszitters

Variawet, incl. beslisboom:
https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/onderwijstijd/maatwerk-in-onderwijstijd-voor-leerlingen-met-een-beperking

Verzuimhulp:
https://duo.nl/zakelijk/verzuim/verzuim/soorten-verzuim.jsp

Routekaart passend onderwijs:
https://www.steunpuntpassendonderwijs-povo.nl/wp-content/uploads/2020/02/routekaart_passend_onderwijs-1.pdf

Bijlagen

Verzuimkaart primair onderwijs

Verzuimkaart voortgezet (speciaal) onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs

Verzuimkaart Doorstroompunt voor 18- tot 27-jarigen

Po/v(s)o Neder-Betuwe
Mevr. R. ten Have 06 27 82 31 36
rtenhave@regiorivierenland.nl

Po/v(s)o West Betuwe
Mevr. J. Derogee 06 15 00 88 49
jderogee@regiorivierenland.nl

Mevr. Q. Leenders 06 29 52 04 55
qleenders@regiorivierenland.nl

Po/v(s)o West Maas en Waal
Dhr. J. van Heel 06 48 11 80 81
jvanheel@regiorivierenland.nl

Po/v(s)o Zaltbommel
Mevr. A. Beukhof 06 15 68 59 36
abeukhof@regiorivierenland.nl

Doorstroomcoaches

06 51 50 62 63
doorstroompunt@regiorivierenland.nl

Doorstroompuntcoördinator en coördinator Regionaal programma Van School naar Duurzaam Werk
Mevr. K. Rossel 06 29 09 32 10
krossel@regiorivierenland.nl

Verzuimkaart primair onderwijs

Relatief verzuim Aanleiding	Actie school	Actie leerplichtambtenaar	Bijzonderheden
OVERIG VERZUIM			
Tot 12 maal te laat en/of 12 losse klokuren.	School spreekt ouders rechtstreeks aan als zij hun kind te laat brengen of niet (correct) afmelden en maakt een aantekening in het leerling-dossier.	In overleg met school te bepalen.	Bij achterliggende problematiek kan de school een melding doen van overig verzuim via leerlingenadministratiesysteem (LAS). Hier moeten gesprekken tussen ouders en school aan vooraf zijn gegaan.
Vanaf 12 maal te laat, 12 losse klokuren of een combinatie van te laat en losse klokuren.	School doet, via het LAS, overig verzuimmelding naar LPA en deelt ouders mee dat de LPA is geïnformeerd over het verzuim.	Gesprek met ouders plus schriftelijke waarschuwing.	Bij herhaald verzuim, na waarschuwing LPA, in overleg met school vervolgactie plannen (door school of LPA).
Twijfelachtig ziekteverzuim.	School meldt ziekte niet. Vermoedt u dat het om ongeoorloofd verzuim gaat, dan kunt u overig verzuim melden.	Eventueel wordt in overleg met school en/of jeugdarts verdere actie ondernomen.	Dit verzuim kan de school melden via het LAS.
16 KLOKUREN IN 4 WEKEN			
Ongeoorloofde afwezigheid van 16 klokuren binnen 4 opeenvolgende weken.	School heeft aan de hand van het verzuimoverzicht, voorafgaand aan de verzuimmelding, het verzuim besproken met de ouders. Wettelijk verplichte verzuimmelding via het LAS.	Gesprek met ouders, eventueel leerling (als deze 12 jaar of ouder is) en school en schriftelijke waarschuwing.	Afhankelijk van de situatie kunnen hulpverlening en/of jeugdarts aanschuiven.
LUXE VERZUIM			
De leerling is zonder toegekend verlof buiten de schoolvakanties om op vakantie gegaan.	School doet, via het LAS, luxe verzuimmelding Bijsluiten: de aanvraag van de ouders en de schriftelijke afwijzing daarop.	Gesprek met ouders. Afhankelijk van de situatie: waarschuwing of opmaak proces verbaal.	Bij meerdere kinderen in een gezin op verschillende scholen. Voorafgaand aan de verlofaanvraag afstemming tussen de schooldirecteuren. Proces verbaal bij 1 dag luxe verzuim of minder is mogelijk als school een publicatie hierover op de website en/of in de schoolgids heeft opgenomen.
LANGDURIG RELATIEF VERZUIM (LRV)			
Leerling is minimaal 4 aaneengesloten schoolweken (= 28 kalenderdagen) continu afwezig.	School doet een LRV-melding via het LAS. Een wekelijkse verzuimmelding van 16 klokuren in 4 weken is dan niet meer nodig.	Leerling registeren als thuiszitter. Afstemming met samenwerkingsverband en betrokken hulpverlenende instanties. Multidisciplinair overleg wordt overwogen	De leerling is al bekend bij de LPA. De LRV-melding wordt eenmalig opgevoerd. De begindatum van de LRV-melding is de eerstvolgende dag na de einddatum van de laatste melding van 16 uur in 4 weken. School registreert de einddatum als de leerling weer naar school gaat of wordt uitgeschreven.

Verzuimkaart Voortgezet (speciaal) Onderwijs en Middelbaar Beroeps Onderwijs

Relatief verzuim Aanleiding	Actie school	Actie leerplichtambtenaar	Bijzonderheden
WETTELIJK VERZUIM	**Is het verzuim wat school verplicht is te melden!**		
16 lesuren in de 4 weken **Ongeoorloofde afwezigheid van 16 uur binnen 4 opeenvolgende weken.**	School heeft aan de hand van het verzuimoverzicht, voorafgaand aan de verzuimmelding, het verzuim besproken met de ouders. Wettelijk verplichte verzuimmelding via DUO.	Gesprek met ouders, evt leerling en school. Schriftelijke waarschuwing wordt afgegeven. Bij herhaald verzuim: verwijzing naar HALT of opmaak proces verbaal leerplicht of (verplicht) verwijzing naar hulpverlening Nb. Actie via de MAS volgt.	Afhankelijk van de situatie, kunnen hulpverlening en/of jeugdarts aanschuiven.
LANGDURIG RELATIEF VERZUIM (LRV)			
Leerling/student is minimaal 4 aaneengesloten schoolweken (= 28 kalenderdagen) continue afwezig.	Via DUO doet school een LRV-melding. Een wekelijkse verzuimmelding van 16 lesuren in 4 weken is dan niet meer nodig.	De LPA registreert de leerling als thuiszitter. Afstemming met samenwerkingsverband en betrokken hulpverlenende instanties. Multidisciplinair overleg wordt overwogen.	De leerling/student is al bekend bij de LPA. De LRV-melding wordt eenmalig opgevoerd. De begindatum van de LRV-melding is de eerstvolgende dag na de einddatum van de laatste melding van 16 uur in 4 weken. School registreert de einddatum als de leerling/student weer naar school gaat of wordt uitgeschreven.
LUXE VERZUIM			
De leerling/student is zonder toegekend verlof buiten de schoolvakanties om op vakantie gegaan.	Via DUO luxe verzuimmelding. Bijsluiten: de aanvraag van de ouders en de schriftelijke afwijzing daarop.	Gesprek met ouders. Afhankelijk van de situatie: waarschuwing of opmaak proces verbaal.	Bij meerdere kinderen in een gezin op verschillende scholen. Voorafgaand aan de verlofaanvraag afstemming tussen de schooldirecteuren. Proces verbaal bij 1 dag luxe verzuim of minder is mogelijk als school een publicatie hierover op de website en/of in de schoolgids heeft opgenomen.
OVERIG VERZUIM (LRV)			
Tot 12 maal te laat en/of 12 losse lesuren. Tot 6 maal te laat en/of 6 losse lesuren.	School stuurt ouders een brief. Desgewenst kan school een overig verzuimmelding doen.		
Vanaf 6 tot 12 maal te laat en/of 9 losse lesuren.	Ouders en leerling/student uitnodigen voor een gesprek en meedelen dat de leerplichtambtenaar wordt geïnformeerd.	Gesprek met ouders en leerling.	
Vanaf 12 maal te laat en/of 9 losse lesuren.	Ouders informeren. Verzuim melden via het verzuimloket van DUO.	Officiële waarschuwing. Bij herhaald verzuim verwijzing naar HALT. Acties via de MAS.	
Twijfelachtig ziekteverzuim.	School meldt ziekte niet. Vermoedt u dat het om ongeoorloofd verzuim gaat, dan kunt u overig verzuim melden.	In overleg met school en/of de jeugdarts wordt actie uitgezet.	

Verzuimkaart Doorstroompunt 18 – 27 jarigen

Relatief verzuim (spijbelen)			
Aanleiding	**Actie school**	**Actie Doorstroomcoach**	**Bijzonderheden**
Ongeoorloofde afwezigheid bij > 16 uur in de afgelopen 4 weken	Tijdens elk gesprek bespreekt de mentor het verzuimoverzicht met de jongere en/of ouders en/of stuurt periodiek het verzuimoverzicht naar jongere/ouders Verzuimmelding naar DSP via DUO	Persoonlijk contact door DSP met jongere en school en/of hulpverleningsinstanties	Gesprek bij gemeente, op school of huisbezoek door DSP
Langdurig verzuim/Uitschrijving/Verwijdering			
Aanleiding	**Actie school**	**Actie DSP**	**Bijzonderheden**
Langdurig verzuim **Uitschrijving/verwijdering**	De directie/het bestuur van de onderwijsinstelling is verplicht degene bij DUO te melden die: in een aaneengesloten periode van tenminste 4 weken zonder geldige reden geen onderwijs volgt. De directie/het bestuur van de onderwijsinstelling is verplicht degene bij DUO te melden: • op wie de Leerplichtwet niet meer van toepassing is, die de leeftijd van 27 jaar nog niet heeft bereikt én niet in het bezit is van een startkwalificatie • en/of bij de school/instelling wordt uitgeschreven of van de school/instelling wordt verwijderd.	DSP kan een bemiddelende rol spelen tussen jongere en school. En controleert de inspanningsverplichting van school om een passend alternatief voor de leerling te vinden. Daarnaast kan de doorstroomcoach samen met de jongere op zoek gaan naar een andere opleiding/werk of andere vorm van dagbesteding.	

Twijfelachtig ziekteverzuim			
Aanleiding	**Actie school**	**Actie DSP**	**Bijzonderheden**
Signaal vanuit de periodieke controle	Melding via coördinator en/of mentor in ZAT of interne leerlingbegeleiding	Doorstroomcoach kan pas actie ondernemen na onafhankelijk advies door een ARBO- of Jeugdarts	School controleert periodiek genoemd ziekteverzuim (bijvoorbeeld meer dan 2 weken tussen 2 vakanties of elke week 1 dag)
Overige diensten DSP			
Voorlichting		Doorstroomcoach als gastspreker - informatie aan studenten/docenten over schoolverzuim en VSV	Op verzoek van school
Mentorlessen		Doorstroomcoach bezoekt eerstejaars studenten (alle niveaus) in mentorles	Op verzoek van school